

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ВІД ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Ковшик В. І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Підприємницька діяльність фізичних осіб є одним з суттєвих елементів формування та розвитку багатьох галузей економіки. За даними Державної фіскальної служби України на початок 2019 року в країні зареєстровано близько 1,8 мільйона підприємців. З них 1,25 мільйона користуються спрощеною системою оподаткування, тобто є платниками єдиного податку. Також, близько 8,5% єдиного соціального внеску сплачено в 2018 році саме фізичними-особами підприємцями. Таким чином, розвиток малого бізнесу, стимулювання створення підприємцями робочих місць для найманих працівників може стати суттєвим внеском у розвиток економіки держави.

Однією з найсуттєвіших перепон для багатьох українців на шляху до ведення підприємницької діяльності є відносна складність процесів адміністрування податків, неоднозначність нормативних актів, необхідність поглибленого вивчення та відслідковування змін в податковому законодавстві та зміни таких даних, як рахунки для сплати податків та зборів. Частково ці проблеми вирішуються використанням систем електронної звітності, «Електронного кабінету платника», проте існують широкі можливості для вдосконалення процесів оподаткування такої діяльності шляхом її автоматизації.

Можна виділити наступні рівні можливої автоматизації оподаткування:

- рівень держави, тобто оптимізація законодавства під використання електронних інформаційних систем, автоматизація нарахування та сплати податків і зборів, контролю за виконанням податкових зобов'язань платниками, автоматизація митного оформлення та сплати митних платежів, переведення у виключно електронну форму отримання консультацій від ДФС, мінімізація обсягів людської праці в ході перевірок, повна ліквідація паперової звітності ФОП (наприклад, врегулювання ведення електронної книги обліку доходів);

- рівень банківської системи, що може включати перехід на виключно безготівкові платежі, автоматизацію обліку безготівкових операцій ФОП і бюджетних платежів та формування відповідної документації і звітності, інтеграцію банківських сервісів з електронними послугами ДФС, тощо;

- рівень ФОП, тобто автоматизація обліку готівкових операцій, формування звітів, переведення всіх договорів в електронний вигляд, а роботи з контрагентами в автоматизовану систему, автоматизація ведення кадрової документації.

Таким чином, в доповіді розглядаються найбільш перспективні напрямки автоматизації оподаткування результатів діяльності ФОП та пропонується комплекс заходів, спрямованих на вдосконалення систем електронної звітності та документообігу з точки зору оподаткування підприємницької діяльності.